

Milí bratři a sestry, farníci a všichni, ke kterým se zpravodaj farnosti u sv. Jakuba v Brně dostal,

zdravím vás všechny na počátku měsíce listopadu, měsíce dušičkového.

1. Vaší pozornosti a do vašich modliteb svěřuji především naše zemřelé. Máme možnost si intenzivněji uvědomit, že s nimi tvoříme živé společenství, i když oni už z tohoto světa odešli. Máme možnost za ně i jim děkovat. Máme možnost jim vyprošovat radost Božího království a je prosit o přímluvu za nás, abychom se jednou v radosti Božího království mohli znovu setkat.

Vaší pozornosti a do vašich modliteb vkládám naše katechumeny, kteří v úterý 3. 11. 2015 při mši svaté v 19 hodin přijmou jeden z pokladů církve – Vyznání víry. Katechumeni je dostanou napsáno, aby se mu naučili rozumět a je vyznávat. Je ale přáním církve, aby jim bylo předáno především vyznáním farního společenství. Proto vás také srdečně zvu na tuto slavnost. Jako společenství církve jste na této slavnosti nezastupitelní.

2. Ještě bych se rád vrátil k znovu otevření kostela sv. Jakuba. Především Bohu díky za náš kostel a za možnost v něm znovu slavit bohoslužby a setkávat se jako společenství rodiny Božích dětí. Pán Bůh zaplať otci biskupovi za to, že slavnosti znovuotevření kostela předsedal.

Pán Bůh zaplať všem, kteří kostel na znovuotevření připravovali – stěhováním, úklidem, zdobením – i všem, kteří připravovali slavnost – vařením, pečením, úklidem.

Zvlášť děkuji otcům Janu Mrázovi a Františku Hylmarovi a společenstvím u kostela sv. Tomáše a u kostela Nanebevzetí Panny Marie (u jezuitů), kteří nás přijali a po dobu 9 měsíců trpělivě snášeli. Bratři a sestry, Pán Bůh zaplať vám všem!

3. Na závěr se pokusím zodpovědět otázky typu: „Kdy už konečně v našem kostele bude...“

– světla: věřím, že do 14 dnů budou na každém ze závěsů viset světla. Pokusíme se upravit rozmístění světel a jejich výšku tak, aby jejich účinnost byla větší. Jinak ale na úplné nové osvětlení si budeme muset nějaký čas počkat. Z fondů bylo vyřazeno; proto musíme přijmout následující postup – nejprve splatíme dluh (v současné době je něco málo přes 5 milionů Kč), potom budeme postupně kupovat jednotlivá světla.

– vrata v zádveři kostela – máme slíbeno, že budou ve 2. polovině listopadu. Musím se s omluvou přiznat, že do 9. 10. 2015 nám nikomu nechyběla, stále bylo teplo až horko. 10. 10. 2015 se ochladilo a najednou i nám chyběla. Trochu se podařilo zkrátit dodací termín, ale ještě chvíli to budeme muset vydržet bez nich.

– ostatní zařízení: v uplynulých dnech se vrátila 1. zpožděnice. Ještě není zcela hotová, chybí sousoší nahoře a osvětlení uvnitř, ale už je a může se používat. Před několika dny jsme dostali i 1. restaurovaný obraz. Všechny obrazy se mohou pověsit, až bude odstraněno lešení.

Přeji vám všem pokojné prožití měsíce listopadu. Ať jej prožíváte s radostí obdarovaných. Ať vás dobrý Bůh provází svým požehnáním.

Otec Václav Slouk

Za dušemi

*Za všechny duše
nechme slyšet
modliteb našich
vnitřní hlas
pod křížem blízko
u Ježíše
dokud je ještě
k prosbě čas*

*Vzdávejme srdcem
nejen ústy
chvalozpěv víry
Bohu milý
který i z nebe
volá nás*

*Tiše se vracím
všemi směry
s modlitbou proseb
za dušemi
za jejich věčný
Boží řád*

Jan Král

Úmysly apoštolátu modlitby na listopad 2015

Úmysl všeobecný

*Abychom se uměli otevřít osobnímu setkání a dialogu
se všemi lidmi, také s těmi, kdo mají jiné přesvědčení
než my.*

Úmysl misijní

*Za církevní pastýře, aby hluboce milovali své stáde,
a tak ho mohli doprovázet na cestě a udržovat jeho
naději život.*

Úmysl našich biskupů

*Za Boží útěchu pro ty, kdo trpí ztrátou svých blízkých
zvláště z důvodu nenávisti a války.*

Oprava

Na letáčcích, které jsme připravili k příležitosti znovuotevření kostela sv. Jakuba, se nedopatřením objevil nesprávný kód banky. Naštěstí se jednalo o kód neexistující banky. Proto, pokud jste poslali dar na číslo účtu, uvedeném na letáčcích, by se vám dar měl vrátit. Děkujeme za upozornění na chybu a všem se moc omlouváme!

Text se správným číslem účtu zní:

Za každý váš dar budeme vděční. Za naše dobrodince se pravidelně modlíme. Děkujeme, že nám pomáháte obnovit tuto jedinečnou národní kulturní památku.

**Číslo bankovního účtu u Fio banky
pro platby v CZK: 2100706341/2010.**

Cítát na listopad:

„Z ducha a těla skládá se člověk, z ducha a lidu složen jest národ.“ Josef Dobrovský

Čo pre mňa znamená byť kresťanom

V tejto úvahe by som sa chcel zamyslieť nad tým, čo pre mňa znamená byť kresťanom a takisto načrtnúť, čo z toho pre mňa vyplýva. Na prvý pohľad je to otázka jednoduchá, no v skutočnosti som si uvedomil, že objektívna odpoveď na ňu nie je až taká jednoznačná. Respektíve, nie je pre mňa ľahké objektívne na túto otázku odpovedať a pritom byť so sebou ako kresťanom spokojný.

Býť kresťanom pre mňa znamená (okrem iného), byť iným. Ako kresťania sme povolani odlišovať sa. Sme povolani byť iní, ako sú ľudia okolo nás, ktorí nášho Pána nepoznajú, alebo ho nepoznajú osobne. Sme povolani túžiť po svätosti, po lepších a hodnotnejších veciach. Čo znamená, byť iným? Ako a čím sa mám ja odlišovať od iných ľudí, predovšetkým od ľudí, ktorí nepoznajú Boha?

Tak predovšetkým by som sa od nich mal odlišovať práve tým, že ja poznám Boha. Že s ním mám osobnú skúsenosť, že počúvam Jeho hlas a svoj život riadim podľa Jeho priania (...buď vôľa Tvoja). Všetky tieto veci sú nesmierne dôležité a je veľmi potrebné si stále klásť otázku, či niečo z tohto nezanedbávam. Pretože Keď začnem riadiť svoj život podľa seba, podľa toho, čo je pre mňa jednoduchšie a príjemnejšie, stratím možnosť počuť Boží hlas a tým stratím aj možnosť mať so živým Bohom osobnú skúsenosť. A toto potom bude viesť k tomu, že môj život kresťana sa nebude líšiť od života ľudí, ktorí Boha nepoznajú.

Moja inakosť by ďalej mala byť viditeľná v mojom správaní. V mojich reakciách, v názoroch a postojoch. Ak chcem byť dobrým kresťanom, ak chcem reálne nasledovať Krista musím sa usilovať o to, aby Ho ľudia poznali z každého stretnutia so mnou. A nemyslím to tým, že budem na krku viditeľne nosiť krížik. Som povolaný prinášať k ľuďom Ducha Svätého, ktorého chrámom je moje srdce. A tak každé stretnutie so mnou má byť pre nich prínosom. Som povolaný do všetkých svojich vzťahov vstupovať s Kristom, ktorý miluje každého. A zvláštnym spô-

sobom hriešnika. Že Kristus sa na každého z hriešnikov (počnúc mnou) pozerá s láskou, pochopením, povzbudením. Nepoukazuje na chyby, neobviňuje, nevyčíta. Popravde, toto je pre mňa častým kameňom úrazu, kde môže svedomie hlási chybu. Toto je práve jedna z najslabších ľudských vlastností, preto v tejto veci na mne najčastejšie nie je vidieť, že som kresťan.

Ďalšou výraznou vlastnosťou nás kresťanov má byť zodpovednosť. Som povolaný prebrať zodpovednosť za svoje kroky. Za život, ktorý žijem. Áno, Pán Ježiš je na našej strane. Ale dal nám, svojim sluhom do ruky svoje talenty, aby sme ich spravovali, kým sa nevráti. A aj ja mám zodpovednosť za tie talenty. Každý z nás. Za to, ako s nimi naložíme. Máme výhodu, že vieme, ako s nimi nemáme naložiť, pretože nám to Pán Ježiš hovorí v evanjeliovom príbehu. Preto je nutné prebrať reálnu zodpovednosť za všetko, čo je mi zverené. Od svojho duchovného života (ten je základom fungovania všetkého ostatného), cez vzťahy v mojej rodine, vzťahy s blíznymi, v práci, cez život a chod spoločenstva alebo farnosti, v ktorej žijem až po... Nevieť, kde to končí. Ale viem, že nie je nič, čo nemôžem skrze Pána Ježiša ovplyvniť. Čo nemôžem svojimi modlitbami aspoň máľinko zmeniť k lepšiemu. Nedokážem svojimi silami dosiahnuť veľa, no veľa dosiahnem svojimi modlitbami. A naopak, dokážem zázraky svojimi modlitbami, ale nemôžem neurobiť zo svojich síl to, čo môžem, čo zvládnem. A v tomto tkvie zodpovednosť, ktorú sme ako kresťania povolani prebrať na svoje plecia. Možno to znie príliš ťažko a zväzujúco, ale so svojej vlastnej skúsenosti viem, že najkrajšie na tom je to, že ak sa líšime (alebo ak sa snažíme líšiť) od iných ľudí v prvom a druhom vyššie spomenutom bode, tak toto je už pomerne ľahké. Pretože nám záleží na ľuďoch a na živote a chode spoločnosti.

Poslednou zmienou vecou, ktorou sa ako kresťan chcem líšiť (ono ich je mnoho, no v tejto úvahe sa zameriavam len na nie-

ktoré najvýraznejšie) je to, že každý deň je nový. Každé stretnutie je nové. Všetko je vždy nové. Presne tak, ako to majú deti. Pre deti je veľa vecí aj niekoľko krát po sebe nových. Rovnako teda chcem pristupovať ku všetkému aj ja. Stále túžim dávať druhým (a aj sebe) novú šancu. Nový začiatok. Prečo? Lebo Pán Ježiš mi dáva novú šancu. Stále. Koľko krát chcem. Ak chceme byť ako On (čo by sme mali chcieť a snažiť sa o to), tak sa mu snažme pripodobňovať aj v tomto. Pre Neho sme všetci úžasní a hodní lásky. Preto chcem, aby všetci, ktorí sa stretnú so mnou, boli hodní mojej lásky, pochopenia a porozumenia. Toto je tiež mojím častým slabým miestom. No takisto sa snažím dávať si v tomto stále novú šancu. Pretože mi ju dáva aj Pán Ježiš.

Keď som si začal všetky tieto veci uvedomovať, poznával som stále viac, akým som slabým. Ako málo z toho všetkého dokážem. Aký som malý a nedokonalý. Ale túžba po Kristovej láske, túžba byť raz v plnosti s Ním a byť bez týchto slabostí ma ženie vpred. Túžba, že tieto moje nedokonalosti raz pominú a budem v ňom dokonalým mi dáva nádej a motiváciu. Motiváciu byť ako On. Chcem Ho poznať, počuť Jeho hlas, chcem prijímať blížnych ako On, chcem prebrať zodpovednosť za svoje konanie, za život v mojej farnosti, v mojom spoločenstve. Nedokážem to svojimi silami. Len s Jeho pomocou sa tomu dokážem priblížiť, no kvôli svojim slabostiam určite spadnem. Ale po každom svojom páde chcem vstať a začať znova. On mi tú možnosť dáva. A v týchto veciach sa chcem líšiť od ľudí, ktorí nemajú takúto motiváciu ako ja, ktorí nepoznajú lásku Pána Ježiša a Jeho otvorenú náruč. Poďme, poznávajme stále viac túto Jeho otvorenú náruč. Počúvajme Jeho hlas. A snažme sa byť inými, lepšími. Stále. Máme na to vždy veľký priestor.

Podľa toho poznajú všetci, že ste moji učeníci, keď sa budete navzájom milovať. (Jn 13,35)

Kristián Orlovský

Díky Pane...

Na výzvu, že mám něco napsat o otevření našeho kostela, jsem si večer sedla k listu papíru a začala přemýšlet. Vždyť já jsem skrze kostel sv. Jakuba dostala od Pána tolik darů. Moji rodiče spojili svoje životy u sv. Jakuba v Jihlavě. Já jsem tam byla také pokřtěna.

Díky Pane...

Když jsme se záhy přestěhovali do Brna, sv. Jakub se nám stal opět domovem a ochráncem. I během roků totality jsem zde prožila tolik krásných chvil. Stávali jsme mezi mnoha lidmi vpředu, u pravého sloupu. Lavice bývaly plné a po mši jsem šla vždy vlevo do výklenku pozdravit Jezulátko. Tatínek zase chodil „uplácet“ sv. Antoníčka. Znáte to – stále mu něco hledal! Také mě z paměti nevymizí slavná vzkříšení – Aleluja a průvod po kostele s nebesy, nesenými

nad okuřovanou monstrancí s oslaveným Kristem. Ještě teď cítím tu vůni!

Díky Pane...

V dospělosti jsem u sv. Jakuba dostala další velký dar. Bylo to společenství „Komárů“. Tak se jmenovala skupina mladých lidí, se kterými jsme se scházeli k modlitbě, zpěvu, a také k pomoci potřebným s duchovní podporou otce Václava. Ušli jsme spoustu kilometrů při poutích a výletech. Díky tomuto společenství slyšel náš kostel mnohokrát ono „ano“ a křtem dostal spoustu tzv. malých „Komárků“. Před oltářem stálo klekátko i pro mě a mého manžela při našem sňatku.

Díky Pane...

Děkuji také za ty úžasné kněze, kteří byli do našeho kostela posláni. Nedávno

jsem dostala další velký dar. Měla jsem možnost sledovat již podruhé opravu chrámu sv. Jakuba. Díky svému manželovi Štěpánovi vidím zblízka, co taková oprava stojí úsilí. Je to práce „jako na kostele“. Pár nadšených lidí se dalo dohromady a přesvědčilo otce Václava k velkému a potřebnému dílu!

Díky Pane za Tvoji pomoc!

Myslím, že řada z vás je na náš kostel srdcem napojeno, podobně nebo ještě víc, než já. Také věřím, že můj milovaný tatínek vše z nebe vidí a raduje se s námi z tohoto díla. Jsme rádi, že opět může tento chrám sloužit všem, kteří sem chodí – mladí, rodiři i dříve narození.

Díky Pane za současnost!

Boženka Foretníková

Národní eucharistický kongres 2015

V sobotu 17. 10. se Náměstí Svobody stalo tlukoucím srdcem města a všech diecézí Čech a Moravy. Vyvrcholením eucharistického kongresu byla mše svatá s následujícím průvodem s Nejsvětější svátostí na Zelný trh. Během celého víkendu jsem si sám položil otázku, co pro mne eucharistie znamená.

Účastnili se zástupci z církevních obcí, biskupové, kněží, jáhni a řeholníci. Dále významné osobnosti z politické a občanské společnosti. Především však prostí laici, kterých bylo kolem 25 000 (navíc ještě diváci přenosu ČT). Nesmíme zapomenout, že přes náměstí projdou také davy lidí, kteří o této události netušili. Případně neprošli, ale přečetli si o kongresu v novinách. Jak se jim asi honilo hlavou?

O co tu jde? Co je to ta „ée... úú... charistie“, jak stálo na letáku? Co to znamená?

Kdybych byl úplný neznaboh, bylo by pro mě slavení eucharistie největší záhadou. Kdybych viděl plné náměstí klečících lidí, kněze pronášejícího „Toto je mé tělo, které se za vás vydává...“, a pak to, jak ti lidé svého Boha doslova pojídají, tak bych si asi zařkl na čelo a odešel. Ale vrtalo by mi to hlavou, zeptal bych se svého kamaráda, o kterém vím, že chodí do kostela: Co je to eucharistie? Jak ty přijímáš svého Boha?

Odpověď toho kamaráda by asi netrvala půl minuty, ale delší čas. Pokud by mi ovšem řekl prázdná slova a já nepoznal

z jeho tváře štěstí z toho, co pro něj mše svatá znamená, zdálo by se mi jeho náboženství divné a povrchní.

V homilii se papežský vyslanec kardinál Cordes zamýšlel právě nad tím, jak přistupovat ke mši svaté. Svaté přijímání by se podle něj nemělo stát povrchní rutinou, jak se mně i mnohým stává, když se u dveří kostela žehnáme svícenou vodou. Do tajemství slavení eucharistie nemůžeme nikdy plně proniknout. Pro nás všechny platí to, co jednou řekl Jan Pavel II.: „Prožívat mši svatou se člověk musí učit.“ Kardinál ještě vyprávěl dva velmi pěkné příběhy o dětech a eucharistii (homilie dostupná na webu biskupstvi.cz).

Druhou částí byl průvod s Nejsvětější svátostí a požehnání. Já osobně jsem žádný průvod ve městě nezažil. Hrála pěkná hudba, krojování, nekonečný houf kněží a na konci monstrance. Nádhera. Určitě to byla také událost pro starší generaci, která v minulém režimu nic takového nemohla zažít. Cením si toho, že se dnes nemusím pořad schovávat v kostele.

Připomnělo mi to setkání mládeže v Madridu a návštěvu papeže v ČR. Pro běžný provoz je samozřejmě kostel vhodnější a pohodlnější, ale takové mimořádné velké události jsou občas dobré – připomínají mi velikost a univerzalitu církve. Věřím, že NEK měl velké plody; ty samozřejmě nejsou hned vidět a nejsou zvažít.

Vojtěch Lerche

Bohoslužba na poděkování při příležitosti znovuotevření kostela sv. Jakuba.
Foto Žaneta Ledecká

Boží milosrdenství aktuální nejen v Roce Božího Milosrdenství

Knihovna biskupství brněnského pořádá přednášku P. Mgr. Wojciecha Zubkowice, SAC ze Společnosti katolického apoštolátu (pallotini) nazvanou *Boží milosrdenství aktuální nejen v Roce Božího milosrdenství*, která se koná ve čtvrtek **12. listopadu 2015** v 17.00 hodin (Kamenná 36, Brno). **BB**

Na dušičky vzpomínejme, z očiště jim pomáhejme

Ve dnech 1.–8. 11. je možné získat vždy jednou za den plnomocné odpustky příslušitelné duším v očističi při splnění následujících podmínek: přijetí svátosti smíření (i několik dní předem), přijetí svátého přijímání (v den získávání odpustků), modlitba na úmysl Sv. otce a nemít trvalé zalíbení v žádném hříchu. Navíc je třeba:

- 1. 11. odpoledne a 2. 11. po celý den při návštěvě kostela se pomodlit modlitbu Páně Otče nás a vyznání víry.
- V době od 1. do 8. 11. při návštěvě hřbitova se třeba v duchu pomodlit nějakou modlitbu za zemřelé.

Využijme této možnosti podílet se na rozdělování vzácných Božích darů z pokladu církve. Příslib za tuto službu je také velký:

Budou na nás vzpomínat, až my budeme umírat.

Špetka humoru od jáhna Josefa:

„Pavlíku, nesmíš tak často chodit k soudům, brzy by ses jim omrzel.“

„Ani ne, mami. Zrovna dnes mi říkali: Tys nám tu ještě chyběl!“

Muž přijde za lékařem a stěžuje si, že se poslední dobou necítí příliš dobře. Doktor ho vyšetří a pak donese z vedlejší místnosti tři lahvičky s prášky a říká:

„Ráno až vstanete, vezmete si modrou pilulku a zapijete jí velkou sklenicí vody. V poledne si vezmete zelený prášek a zapijete ho velkou sklenicí vody. A před spaním si vezmete žlutý prášek a také ho zapijete velkou sklenicí vody.“

Muž je trochu vyděšený z toho, kolik prášků dostal a ptá se:

„A můžete mi říci, pane doktore, co je to vlastně za problém?“

Doktor odpoví:

„Málo pijete.“

Chlubí se soused sousedovi:

„Sousedo, představ si, dopoledne mi přivezli hnůj na jahody.“

„Aha... to my si na ně dáváme šlehačku.“

Mladý lékař se ptá staršího kolegy:

„Řekněte, co je podle vašeho názoru nej důležitější v našem povolání?“

„Zjistit, které jídlo má pacient nejraději.“

„A proč?“

„Abychom mu ho potom mohli zakázat.“

Z kalendáře: listopad 2015

Datum	Hodina	Co nás čeká	Místo
Ne 1. 11.		Slavnost Všech svatých – doporučený svátek	
Po 2. 11.		Vzpomínka na všechny věrné zemřelé	
1.–2. 11.		Možnost získání plnomocných odpustků pro duše v očistci	<i>kostely</i>
25. 10. – 8. 11.		Možnost získání plnomocných odpustků pro duše v očistci	<i>hřbitovy</i>
Út 3. 11.		Památka sv. Martina de Porres, řeholníka	
Út 3. 11.	19.00	Obřad předání Symbola (Vyznání víry) katechumenům	<i>kostel</i>
St 4. 11.		Památka sv. Karla Boromejského, biskupa	
Pá 6. 11.		První pátek v měsíci listopadu	
So 7. 11.		První sobota v měsíci listopadu	
Ne 8. 11.		32. neděle v mezidobí	
Po 9. 11.		Svátek Posvěcení lateránské baziliky	
Út 10. 11.		Památka sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve	
St 11. 11.		Památka sv. Martina, biskupa	
St 11. 11.	20–22	Nikodémova noc	<i>kostel</i>
Čt 12. 11.		Památka sv. Josafata, biskupa a mučedníka	
Pá 13. 11.		Památka sv. Anežky České, panny	
Ne 15. 11.		33. neděle v mezidobí	
Ne 15. 11.		Den Bible – sbírka na biblický apoštolát	<i>kostel</i>
Po 16. 11.		Památka sv. Markéty Skotské	
Po 16. 11.		Památka sv. Gertrudy, panny	
Út 17. 11.		Památka sv. Alžběty Uherské, řeholnice	
St 18. 11.		Památka Posvěcení římských bazilik sv. apoštolů Petra a Pavla	
Čt 19. 11.	18.30	Setkání ekonomických rad farností brněnského děkanství	<i>Petrov 2</i>
		s představiteli brněnské diecéze	
19.–20. 11.17–7		Projekt Oblastní charity Brno „Noc venku“ <i>Moravské náměstí, kostel sv. Tomáše, venku</i>	
So 21. 11.		Památka Zsvěcení Panny Marie v Jeruzalémě	
So 21. 11.	9.00	Svatocecilské setkání hudebníků	<i>katedrála</i>
Ne 22. 11.		Slavnost Ježíše Krista Krále	
Po 23. 11.		Památka sv. Klementa I., papeže a mučedníka	
Po 23. 11.		Památka sv. Kolumbána, opata	
Út 24. 11.		Památka sv. Ondřeje Dunc-Laca, kněze, a druhů, mučedníků	
St 25. 11.		Památka sv. Kateřiny Alexandrijské panny a mučednice	
Ne 29. 11.		1. neděle adventní	
Ne 29. 11.		Obřad žehnání adventních věnců při všech bohoslužbách	<i>kostel</i>
Čt 3. 12.		Památka sv. Františka Xaverského, kněze	
Pá 4. 12.		Památka sv. Jana Damašského, kněze a učitele církve	
Pá 4. 12.		První pátek v měsíci prosinci	
So 5. 12.		První sobota v měsíci prosinci	
So 5. 12.	9.30	Duchovní obnova pro nezadané	<i>fara</i>
So 5. 12.	16.00	Mikulášská besídka	<i>fara</i>
Ne 6. 12.		2. neděle adventní	

Omezený provoz v kostele sv. Jakuba

	Začátek bohoslužby	Otevírací doba kostela
Pondělí–sobota (včetně svátků)	8.00 19.00	7.15–9.00 18.00–20.00
Neděle	8.00; 9.30; 11.00 19.00	7.15–12.30 18.00–20.30

V ostatní dobu s průvodcem po domluvě na faře. Bez průvodce farnosti není návštěva kostela mimo výše uvedenou otevírací dobu možná. Otevírací doba během vánočních svátků bude upřesněna.

Chcete-li se také Vy podílet na přípravě Farního zpravodaje, můžete své příspěvky nebo náměty ukládat do schránky na dopisy na faře u svatého Jakuba.

Schránka je označena:

FARNÍ ZPRAVODAJ
náměty – příspěvky

Děkujeme Vám
za spolupráci.